

REVISTA ORĂȘTIEI

ABONAMENTELE:

Pe 1 an 3 fl.; pe 1/2 an 1 fl. 50 cr.; pe 4 luni 1 fl.
Pentru România și străinătate 10 fr. la an.
Manuscripte nu se înapoiază. — Scrisori nefrancate
nu se primesc.
Abonamentele se plătesc înainte.

Apare în fiecare Sâmbătă

EDITOR AL FOII

Aurel Popovici-Barcianu, director.

PROPRIETATEA

Institutului tipografic „Minerva” în Orăștie.

INSERTIUNILE:

Un șir garmond prima-dată 7 cr., a 2-a oară
5 cr., a 3-a oară 3 cr. și timbru de 30 cr.
Atât banii de abonament cât și pentru inserțiuni, sânt
a se trimite la adresa: „Minerva” institut tipografic
în Orăștie (Szászváros).

Osândiți

de toată lumea.

Purtarea cea peste măsură de nelegiuită a guvernului unguresc și a capilor nației maghiare, față de popoarele din Ungaria, în deosebi față de Români, a ajuns să revolte toată lumea cu bun simț și să le-o scoale Ungurilor în cap. Eată câteva probe, numai ca răsunet la cea mai nouă volnicie de 3 15 Maiu.

În AUSTRIA

— 3/15 Maiu în Delegațiunii —

Asupra nici uneia dintre dietele statelor din Europa, lumea politică nu privește cu mai multă luare aminte, ca asupra așaziselor Delegațiunii austro-ungare. Dietele celorlalte state, au același interes ca spre pildă dieta Austriei sau a Ungariei sau a României singure. Mulți oameni și de multe feluri intră în aceste diete, și mai grei și mai ușori, dar în „Delegațiunii” intră numai câte 60 de membri din dieta din Viena și 60 din cea din Pesta, pe ales. Și se ocupă aci numai de lucruri mari: de treburile apărării Impărației, de armată, apoi de darea de samă a Ministerului de externe (pentru treburile din afară ale Impărației, legăturile ei cu Statele vecine, etc.) Nici nu țin decât scurt ședințele acestei diete înalte și toată lumea urmărește cu luare aminte ce se desbete în ele.

N'au venit în această înaltă corporațiune vorba despre noi Români de pildă, nici când, sau și de-a venit, am fost atinși cu un cuvânt două, și doar ca să ni-se arunce în chip semeț, de sus, o dojană, o vorbă de discutiare.

Cu atât mai virtos are dar' să ne bucure ceea-ce *estau*, anume în 23 Maiu n. s'a petrecut în delegațiunea austriacă, unde asupra noastră a Românilor din Ardeal, s'a rostit un discurs plin de durere de frate și plin de bunăvoință.

Baronul *Vasilco*, deputat român bucovinean ales pentru dieta centrală austriacă la Viena, după-ce a vorbit despre politica în afară a ministrului de externe și s'a alăturat la votul de în-

credere ce i-s'a propus pentru acea politică pacinică, — a urmat astfel:

Dar' în același timp, când am auzit din raportul ministrului pentru treburile din afară că legăturile noastre cu țerile vecine, sunt cele mai bune, ne-a sosit și știrea, că *guvernul unguresc a oprit Românilor ardeleni ținerea unei adunări populare la Blaj*, ba a trimis acolo în contra lor și un escadron de husari! Ca răspuns la aceasta în mai multe orașe ale României au fost demonstrațiuni, cari au luat la țintă consulatele austro-ungare și în cari s'au întemplat dureroase ciocniri între poliție și mulțimea aprinsă.

Din aceste lucruri se poate vedea, că *politica din lăuntru a guvernului unguresc, nu este în congruență cu intențiunile (dorințele) ministrului de externe* (de-a fi în pace și bună înțelegere cu vecinii).

Am văzut anul trecut în Austria că ce urmări triste a avut restrângerea exagerată a dreptului de întrunire.

Ar fi de dorit, ca *politica ungurească din lăuntru a țerii, să meargă alături cu politica din afară a Impărației. Și guvernul unguresc are datorința a se potrivă încâtva străduințelor ministrului pentru treburile din afară, căci doar' numai nu vor dori Maghiarii contrariul*, (ca adevă ministerul din afară să se potrivească după ei!)

România este astăzi, între vecinii nostri, foarte prețioasă, și va avea o rolă însemnată în deslegarea finală a încurcăturilor din Răsărit.

Și ar fi foarte dureros, *dacă pentru greșelile guvernului unguresc, legăturile noastre bune cu statul vecin (român) ar trebui să se curme.*

În România foarte des se schimbă partidele. Conte Goluchowsky, ministrul de externe, cunoaște bine stările din România (căci nainte de-a fi ministru

de externe al Impărației, a fost ambasador la București), și sigur ține de prea posibil, că cei-ce azi demonstrează (contra Ungariei) mâne pot ajunge la guvern și din acestea odată ar putea urma mari neplăceri!..

Nu putem decât să ne bucurăm mult, și să-i fim foarte recunoscători deputatului român bucovinean baron *Vasilco*, pentru-că a avut bunăvoința de a aduce vorbă asupra suferințelor noastre în plinul ședinței delegațiunii austriace, de unde vocea d-sale și adevărurile încă destul de cruțător spuse, asupra Ungurilor, se aude departe în cercurile politice înalte și va mai deschide la cineva ochii asupra ticăloaselor stări de lucruri din lăuntru țerii noastre.

În BELGIA

— Conferență în Andenne —

Dar' tirania Maghiară aplicată față de Români în jurul zilei de 3 15 Maiu, a făcut răsunet și departe în străinătate.

În 18 Maiu, de pildă, profesorul belgian August de Vreught din Wawre, a ținut o conferență științifică în orașul Andenne, conferență ce a fost bine cercetată de publicul inteligent al orașului, și în care el a descris barbaria modernă maghiară, aplicată față de poporul numărös și credincios român, oprindu-i sârbărele dela Blaj de 3/15 Maiu.

Numitul profesor a invitat la acea conferență și pe Români aflători în Bruxela, capitala Belgiei, cari firește au și luat parte.

Când publicul, după-ce i-s'a făcut istoria întregului lucru, a aflat în ce chip barbar am fost tractați noi pe o zi când voiam să prăznuim o aducere aminte istorică, scumpă nouă, cum ni-s'au oprit toate, cum ni-au năpădit gendarmii în biserică, — a izbucnit în strigări de:

După prânz, câteși trei porneau spre câmp pe marginea Renului și câte-odată bătrânul îi ducea la teatru în serile când era reprezentare populară.

Din pricina vieții pe care o duceau, așa de liniștită și fericită, Petru începuse să iubească pe Maria, care avea optsprezece ani și se uita cu drag la el, pentru-că el ar fi fost... un bun bărbat.

Bătrânul Ambroise nici nu se gândea să zică *da*, despre această căsătorie, dar' nu zicea nici *nu*.

El se gândea că Petru, deși e un băiat muncitor, nu are un gologan măcar. E adevărat că dînsul, măestrul, avea ceva pus d'oparte, dar' nu se gândea să dea zestre Mariei pentru-că și el când se însurase cu sârmăna lui soție Marietta, care era de mult moartă, ea nu avea nici un gologan.

Și răspunsul ăsta îl dădea tata Ambroise, ori de câte-ori sârmănul amoretat îi făcea cererea sa sfioasă.

Când se puneau la masă, Petru și Maria aveau ochii roșii de plâns, dar' bătrânul se prefăcea că nu vede.

Și vremea trecea astfel.

Intr'o seară de iarnă, când zăpada albă pământul, Petru era de gardă (pază) la căsarma pompierilor.

Deodată clopoțelul electric sună, sirenele urlă și afară se aude un soldat s rigând „*Foc! Foc!*” Arde în strada Fleurieu, la tinichigiu!

Petru sări; pompa era gata și căii pornesc în fuga mare, pe când gornistul cântă alarma înfrătoare prin stradele adormite!..

— Jos cu Maghiarii! Jos cu apăsătorii! Căci nu-și puteau ascultătorii, cetățeni ai unui stat adevărat cult și liber, închipui atâta mișelie aplicată sub formă «constituțională» față de un popor!

Toți s'au depărtat mișcați și înscărbiiți că se poate încă așa ceva în veacul acesta zis «al luminilor»!

Profesorul conferențiar pregătește, precum se scrie «Tribunei», o lucrare asupra stării Românilor ardeleni și va ținea o conferență și la Bruxella.

În FRANCIA

— Conferență la Paris —

La 17 Maiu, a avut loc în localurile Societății de Geografie din Paris, o foarte interesantă conferență, ținută de dl *Fules Brun*, în limba franceză, al cărei titlu a fost: «*În România și în Transilvania română*».

Un public numărös și foarte ales umplea sala cea mare a Societății de Geografie. Insuși dl *Hanotaux*, ministrul de externe francez, își trimisese un reprezentant al său.

Numeroși Români și Române din Paris veniseră asemenea să asculte pe conferențiar.

Dl Brun a început prin a descrie geografia Ardealului, în urmă în mod foarte îndemnat schițează chestiunea Românilor din Transilvania, arătând mulțimea numerică zdrobitoare a Românilor.

Arată apoi starea Românilor din Ardeal, prigoanele pe care le îndură. Vorbește de sforțările maghiare pentru nimicirea limbii române și spune între altele:

»Maghiarii luptă cu înverșunare să nimicească limba română, de-oare-ce știu că pentru Români a-și păstra limba strămoșească însemnează a fi stăpâni pe cheia închisorii lor.»

Aducând aminte de condamnarea celor cinci domnișoare române pentru-că au purtat cocarda tricoloră română, distinsul conferențiar zice: «*Dacă s'ar putea despica pieptul fiecărui Transilvănean, cele trei culori românești s'ar găsi adânc săpate în inima fiecăruia!*»

Când ajunseră, hodoroaga de casă veche și slabă, ardea ca paele!.

Vecinii începuseră să dea ajutor, dar' în față, aproape să-i arză barba lui cărunță, bătrânul țipă disperat:

— *Maria! Maria!* E acolo sus în camera ei! Scara de lemn ce ducea la casă, căzu arsă, lăsând să se înalțe cătră cer mii de schinte. Maria e percutată dacă un om de inimă nu se hotărăște la-o faptă eroică!

Moartea ei este aproape sigură! Hodoroaga de casă crăpa din toate părțile sub flacări. Cine să se arunce în foc? Cine vrea să moară?...

Mai mulți pompieri se reped. Petru însă trece înaintea tuturor!

El trece prin foc spre odaia cu nenorocirea, și peste o minută se arată iarăși mulțimii spăimântate, cu hainele în flăcări, groaznic, desfigurat, cu pîrl arzend, dar' ținând în brațe pe Maria leșinată, pe care o pune la picioarele bătrânului Ambroise, zicând simplu: Na!

Paguba a fost mare, dar' societatea de asigurare a plătit și banii bătrânului au fost scoși din foc la vreme.

Vieța a reinceput tot așa de liniștită în lucrătoreea zidită din nou.

Petru însă nu mai vorbește, nu mai arată bătrânului dorința să se însoare cu Maria!.

Inzadar fata își arunca privirile spre el, Petru se ferește, și cu toate astea se vede după înfățișarea lui că suferă pentru blonda lui iubită.

FOIȚA „REVISTEI ORĂȘTIEI”

Primăvară nouă...

După Heine.

Arbori nfloriți răsună,
Cântă cuiburile 'n slavă!..
Cine-i oare capelmaistrul
În orchestra din dumbravă?

Pițigoiul care n'tr'una
Dă din cap cu-atâta fală?
Ori pedantul cuc ce-și strigă
Numele far' de greșală?

Este cocostîrcul falnic
Care, tacticos la pasuri,
Calcă n'fpt în lungi picioare
Prin acest concert de glasuri?

Nul în pieptul meu trăește
Cel care conduce corul,
Și îl simt cum bate tactul:
Capelmaistrul e... amorul.

St. O. Iosif.

Onoarea unui pompier...

În liniștea stradei Fleurieu, din mijlocul orașului Lyon, răsună de dimineață până seara ciocanele din tinichigerie (pleuărie). Abia la ameză, câteva minute de tăcere, spun că bătrânul Ambroise și Petru, ucenicul lui, lăsase munca spre a îmbuca mâncarea pe care o gătise în odaia din dosul prăvăliei, Maria, singura fată a bătrânului. După masă însă ciocanele loviau din nou cu putere tinicheaua (pleul) și făceau un sgomot asurzitor... După-ce își sfîrșia treaba casei, după-ce punea pe foc oala pentru cină, Maria se așeza pe pragul lucrătoreei (atelierului) și împletea ori cărpea hainele zdrănițuite ale celor-ce lucrău, tot aruncând spre ucenic câte o privire care se stinge repede când întâlnea ochii tinărului.

Și săptămânile treceau repede în hardughia tinichigiuului, și Duminicile veneau iute: atunci ciocanele se odichneau, ear' strada rămânea în liniștea ei tristă.

Duminicile de dimineață, Petru își puneu chivără de alamă pe cap și alerga la câmp unde-l aștepta proba cu pompele de apă, căci era pompier (focar). Și timp de două ciasuri, pe când alții se plimbau, căscău gura sau beau banii pe cari îi câștigău cu multă muncă timp de șese zile, el asculta instrucțiunile sergentului și luarea aminte a lui nu se depărta de cât când Maria, care se întorcea din țîrg, se opra o clipă să admire mândra înfățișare a calfei tatălui său, curățel și frumos în zile de odichnă.

Mai arătând origina poporului român cel de viță curat latină, dl Jules Brun își încheie conferența sa, spunând că *Franzezii nu ar trebui să uite a-și arăta întruina dragostea lor pentru Români, »verii lor mai tineri«*.

După conferență, dl Brun face să treacă din mână în mână mai multe fotografii reprezentând scene din viața poporului român.

La sfârșit dl Cheysson, învățatul profesor de Economie Politică, care conducea ca președinte conferența, mulțamește conferențiarului și declară că *iubirea Societății de Geografie, e deplin câștigată pentru cauza română.*

Dl Brun a făgăduit să mai vorbească de chestiunea română, în Paris.

Răufăcătorii...

Răufăcătorii sunt cunoscuți ca foarte „invențioși”, iscoditori buni, că te crucești numai ce căi au descoperit și ce mijloace au găsit pentru încercările lor păcătoase de a-și ajunge scopuri de nimic.

Mizerabilă „glorie” însă însușirea, de a fi în acest fel „invențios”...

Guvernul unguresc a depus pe masa dietei un nou plan de lege, care tractează despre «coperirea cheltuelilor pentru îngrijirea publică a bolnavilor».

Prin acest plan, care ca mâne va fi și el, fără doar și poate, lege, guvernul își arogă și dreptul de a croi asupra locuitorilor țării *un nou soi de dare*: arunc pentru îngrijirea bolnavilor. Această dare va avea s'o statorească guvernul din an în an, și poate se urce până la 3% (trei cruceri după floren) după darea directă către stat! Așadar' un arunc însemnat!

Eată o dovadă că «invențios» este și guvernul unguresc — în rele, cât se-î cauți păreche! Căci numai în *reu* invențios îl poți numi, când vezi, câte titluri șirete și la vedere «folositoare», își află el pentru a îngreuna tot mai mult soarta popoarelor țării, chiar în timpuri așa de grele și îngreunate ca acestea! Și puterea de iscodire îi stă și în aceea, că se știe scoate de sub răspunderea legii: legea dă drept numai legislațiunii, dietei țării, a pune dări și a le statori mărimea, — guvernul prin legea asta vrea să-și deie și putere de a pune anumită dare și a o statori după-cum el, guvernul, nu dieta, va afla «de lipsă».

Lucrul ăsta îl pune pe gânduri pe bătrânul Ambroise, care într-o zi, ne mai putând să rabde, zise:

— Ei bine, Petre, pe când nunta? Nu mai vrei ca să te însori cu Maria? Cu toate acestea, acum când ai scăpat-o.

Flăcăul lăsă ochii în jos și zise încet cu un suspin:

— Da, am scăpat-o... și pentru aceasta nu pot s'o mai iau de nevastă... S'ar crede că am scos-o din flacări, ca d-ta să nu mai poți zice că nu mi-o dai, și „onoarea unui pompier” nu trebuie să fie atinsă!

Ambroise rămase o clipă visător, cu gura căscată și apoi încep să rîză:

— Prostule! îi zise el. Și apoi chemând pe Maria o împinse în brațele ucenicului, care tremura de bucurie, și zise:

— Na! sărută pe bărbatul tău: o vrednicește nătrău!

Și el întorse spatele mișcat, spre a șterge o lacrimă care se rostogolea pe fața lui bătrână...

R. Bringer.

Rândunele.

Sosite de departe, nu-și mai găsiră cuibul vechiu... 'L-au stricat nișcai copii întrecuți! După multă alergare încoace și încolo, dau peste o căsuță singuratică, ferită de sgomot și împrejmuțată de câțiva nuci bătrâni. Sboară grăbite în jur de ea, și se chibzuesc ce să facă? Ar fi cu cale, își zic în sfârșit, ca sub streșina asta, să ne zidim locaș puilor. Și fac așa! Cu mare străduință în câteva zile, dau gata un cuibuleț, curat și drăguț. E în nemijlocită apropiere de fereastra

O foaie ungurească, vorbind despre această lege, exclamă și ea către poporul său.

...Bucură-te națiune maghiară, că până acum nu ți-a fost de ajuns *povara îngrozitoarelor dări ce te apasă!* Nici majoritatea dietei (mamelucii guvernului) nici ceialalți (din celelalte partide zise »oposiționale«, împotrivitoare), nu mai cred, că chiar și dările de până-acum ne sunt peste putere de grele! Ear' tu, *țară sêracă, care și așa ești atâta de jăfnută*, rabdă mai departe, privește cu mâinile legate la pustiirile boalelor lipicioase morale și trupești, ear' mai presus de toate: *plătește cheltuelile ce se aruncă pe gâtul tău pentru jertfele ajunse în spitaturi* (tot din vina aceluiași cari îți pun dările!).

Rusaliile la Hațeg.

Frații noștri dela Hațeg fac cele mai frumoase pregătiri, ca adunarea Societății de teatru să reușească frumos și să fie înălțată prin frumoase sêrbări, ca tribut de stimă și prețuire a culturii naționale sub a cărei steag vine în mijlocul lor societatea numită.

Și-au angajat toate puterile bune ale Hațegului, „Reuniunea română de cântări”, inteligența, tinerimea și toți, să lucreze, să concerteze, să deie teatru, etc.

Avem cele mai bune nădejdi că și inteligența și poporul nostru din jurul Hațegului și din depărtări chiar, își va arăta tot interesul față de adunarea dela Rusalii, luând parte și contribuind să reușească cât mai strălucit! O dorim din toată inima.

Eată bogatul Program al zilelor adunării:

I. Sâmbătă la 4 Iunie a. c.

a) Primirea oaspeților la toate trenurile.
b) Seară de cunoștință în hotel „Coroana” (începutul la 8¹/₂ ore seara).

II. Duminică la 5 Iunie a. c.

a) Serviciu divin în biserica gr.-or. dela 8—9 ore a. m., ear' dela 9—10 ore în biserica gr.-cat.
b) Ședința primă ținută în biserica gr.-or. dela 10—12 ore a. m.
c) Banchet în hotel „Coroana” la 2 ore d. a.
d) Seara, la orele 8 în hotelul „Mielul de aur.”

a) CONCERT

1. „Trecui valea”, de I. Mușșanu, executată de Reuniunea română de cântări din Hațeg, cu acompaniament la pian; 2. »Zampa»,

ia darul mie, și, dacă n'oi, avea parte și m'or găsi fără carte, va perî un țiganos, d'apoi nu un vladicos.
A muncit țiganul pe Vlădica până-ce a rămas ca, la examenul ce era să-î facă niște prieteni episcopului, să se ducă țiganul în locul lui, mai ales fiindcă țiganul sêmăna cu vlădica.
Un profesor dintre examinatori face cu degetul o notă pe masa, unde se făcea examenul. Țiganul o desparte în patru părți. Un alt profesor arată cu degetele astfel, ca și-cum 'l-ar întreba pe țigan ce ese din roată. Țiganul ridică mâna în sus și apoi o coboară repede spre roată, fixând pe profesori.
S'a terminat examenul. S'a dus țiganul, fiind îmbrăcat în vestmintele de Vlădica. S'a făcut raport la metropolie, că episcopul știe carte.
— Cum?
— Eu am întrebat, făcând un semn, dacă pământul este rotund și dacă are apă împrejur, și episcopul a răspuns că rotund este, că are apă împrejur și are și prin centru apă. Apoi 'l-am întrebat, tot prin semne, dacă este adevărat că pământul produce multe lucruri; ear' el 'mi-a răspuns că n'ar produce nimic, dacă n'ar fi ploi de sus.
Ajungând țiganul la vlădica îi spuse:
— Părințele, sufletele, toți erau flămânzi și-mi cereau să fac o plăcintă cât o roată de car. Eu le spusei, tot prin semne, c'o să fac plăcinta, dar' s'o tăiem în patru: una mie, una lor, una Mitrofonitului și una Preasfinției Tale. Apoi m'a întrebat, tot prin semne, dacă o să aibă unt plăcinta, și eu le-am răspuns, prin semne, că, fara să-î torn un într'însa, nici nu m'apuc s'o faci! Ei, dac'au văzut așa, 'mi-au dat drumul și eată-mă!

(Sibișel).

Amicescu.

Snoave.

Din vremuri vechi...

Un episcop era foarte supărat, pentru-că'i eșise vestea că nu știe carte. Află despre aceasta și bucătarul episcopiei, care era țigan.
— Părinte sfințe, doftor dă plăcinte și dă gaine fripte, da dă ce ești mohorit și doborât?
— Eși afară, țigane!
— Dacă nu vreu și nu vreu. Mai bine ma duc la Vlădica dăla Mitrofonie ca să-mi

ouvertură, pian pentru patru mâni de F. Herold, executată de domnișoarele Veturia Bontescu și Miși Baciu; 3. „Symphonic concert”, trio pentru două vioare și acompaniament de pian, de Ch. Dancla, executată de C. Popovici și M. Bohățiel; 4. »Din depărtare», cor mixt, și »Cu mine fugi», de Mendelssohn, executate de »Reuniunea de cântări»; 5. »Rondo capricioso» de Mendelssohn, executată la pian de d-șoara Octavia Barițiu; 6. „Airs Variés”, pentru vioară și pian de Ch. d'Beriot, executată de dl C. Popovici și d-șoara Octavia Barițiu; 7. „Păntână cu trei isvoare”, de G. Dima, executată de »Reuniunea de cântări».

b) TEATRU

1. »Prologul» de I. Vulcan, predat de persoanele: Dl Victor Bontescu (poetul); dl Virgil Popoviciu (moșneagul), Domni și d-ne, cor și călușeri.

2. »Soare cu ploaie» comedie într'un act de I. Vulcan, jucată de persoanele: d-na Eugenia Pop m. Sanzian, d-șoarele: Septimia F. Muntean, Valeria Vladone, Cornelia Baciu, Cornelia Gheaja, Smarandita Pop, Mariți Popescu, dnii: Ilariu Buzdugan, D. Vutca, Marcu Crișan, Corneliu Popoviciu, Aurel Angur, Iosif Calabis.

III. Luni la 6 Iunie a. c.

a) Ședința a doua la 11—12 ore a. m. în biserica gr.-or.

b) Bal în hotel »Mielul-de-aur» (începutul la 8 ore seara).

IV. Marți la 7 Iunie a. c.

a) Excursiuni la Ulpia-Traiană și Demsuș.
b) La 4 ore p. m. participarea în corpore la petrecerea populară (ruga, nede).

Comitetul arangiator roagă pe toți părținătorii culturii poporului român a participa la această adunare generală, fără altă invitare specială.

Hațeg, la 20 Maiu 1898.

Pentru comitetul arangiator:

Tit V. Gheaja, Dr. Gavril Suciu,
președinte. secretar.

10 Maiu v. în București.

Una dintre cele mai strălucite sêrbări naționale în România, este ziua de 10 Maiu (calandar vechiu), ziua în care Regele Carol a fost, din »domn», încoronat de »Rege».

Și ăstan ea a fost sêrbată cu străluciri mari. Regele Carol cu Prințul de coroană Ferdinand, Princesa Maria și micul Principe Carol, au eșit la ceremoniile arangiate, și publicul i-a primit cu uriașă însuflețire, mai ales că a văzut ear' sănătos pe moștenitorul coroanei.

Regina Elisabeta, nefind tocmai sănătoasă, n'a putut lua parte la sêrbări.

Defilarea armatei pe dinaintea Regelui, a fost admirabilă.

Principele Ferdinand se află deja atât de bine cu sănătatea, că însuși s'a pus în fruntea brigădiei de infanterie, al cărei comandant a fost numit chiar de 10 Maiu înaintând la general, — și a condus-o pe dinaintea M. S. Regelui.

Orașul a fost strălucit împodobit cu steaguri, ear' seara a fost iluminat splendid.

„Nu ne scriem Unguri!”

— Țeranii mai bravi ca... nădrăgarii! —

Despre una din cele mai duiosae și mândre împotriviri a poporului nostru contra cererilor nerușinate a unor o-braznici vênători de suflete, — ne aduce veste «Gazeta» din Brașov.

Se știe că toți bunii și nebunii, dar' mai ales renegații, s'au făcut apostoli ai maghiarisării de nume printre noi. De atîrnă omul numai un fir de păr dela cutare Maghiar ori renegat, el îți pune revolverul moral în piept, și zice: îți maghiarisezi numele ori te perd! Și mulți oameni de-ai noștri, mai ales pe la drumurile de fer și poste, așadar' «nădrăgarii», domnișori ori domnișoriți, n'au avut tăria de a respinge obraznica amenințare și — s'au plecat.

Poporul, bunul și cu sfințenie păstrătorul vistieriei neamului nostru, are curagiul a respinge astfel de momeli, pe cari nădrăgarii nu îl au!

Eată, într'adevăr, ce frumoasă pildă cetim în fruntea numărului 104, dela 12,24 Maiu c., al «Gazetei Transilvaniei» din Brașov:

«Un oare-care Andrassy, administratorul, sau, cum zice poporul, dirigetorul dela moșia din Mihalț a lui Kovrig, Arnean, care s'a îmbogățit pe spinarea Românilor din Blaj, mai ales prin exploatarea morilor de-acolo — nu vrea să mai dea țeranilor români cucuruz de săpat pe a treia parte, dacă nu-și vor maghiarisa numele.

«Cum le va fi explicat, acest epistat de moșie armenesc, cum nu, țeranilor noștri condiția ce li-o puse, nu știm, dar' ei au înțeles în cele din urmă ce vrea și, cu toate-că bieții oameni sufer azi mai mult ca ori-și-când de cele mai mari neajunsuri, lipsindu-le în mare parte chiar și hrana de toate zilele, ei s'au uitat drept în ochii aceluși Andrassy și 'i-au răspuns cu mândrie și cu hotărîre:

„Nu ne scriem Unguri, domnule! Dacă nu ne dai cucuruz de săpat, vom lua straița și băla și vom pleca de aici, căci doar este destul pământ în lume, dar' ferească D-zeu să ajungem să ne mănănc rușinea obrazul!”

«Intrebați fiind dacă toți au fost de un gând și dacă nici unul n'a șovăit, unul dintre ei a răspuns: „Nu ne-am scris nici unul Unguri, și așa ne-am înțeles, că dacă se va scrie vre-unul din noi, îl scoatem din sat ca pe un rîios!”

«Acesta e cazul cel mai nou.

«Ori-și-cum, dar' tot la țeranul nostru trebuie să ne întorcem, ca să aflăm adevărata interpretare a situațiunii în înțeles curat românesc!»

Indrăsneala.

Cea mai de căpetenie virtute a Ungurilor este indrăsneala. Ei sunt chiar temerari.

O curată indrăsneală a fost chiar înfigerea lor, ca popor barbar, aici în mijlocul popoarelor civilizate.

Au făcut-o însă și cerând regi de prin alte țeri, dela Italiani, Slavi și Germani, durat-au statul ungar de azi, pe care uită însă că 'l-au susținut și cu ajutorul celorlalte naționalități, ci vor acum să-î facă stat național maghiar.

Un plan acesta din cale afară temerar. Pentru realizarea lui însă nu s-au dat îndereț ca la 1848 se provoacă revoluție sângeroasă, sculându-se împotriva împărăției și sculând asupra lor toate neamurile din stat. Dar ei au mers înainte, cu o răvă, s'ar putea zice nebună stăruință. Au detronat Casa domniitoare, au scâldat în sânge văi și dealuri, până-ce în sfârșit pe șesul dela Siria (Világos) depus-au armele, după-ce întâiu închinaseră coroana țerii Muscalilor, având atunci ură mai înverșunată asupra Austriacilor de cât le era teamă de Ruși.

Nici după înfrângerea de atunci nu s'au mișcat. Ba dimpotrivă, au înfruntat atât loviturile cât și ademinerile regimului absolutistic și au ajuns în cele din urmă la situația de azi, pe care după-ce au câștigat-o prin silnicie, guvernele lor vor să o exploateze în chip și mai temerar!

Ne întrebăm anume:

Ce au scârșit naționalitățile? dat-au mâna cu dușmanii statului ca Ungurii la 1866; fost-au prinși conspirând, ca Ungurii între anii 1849—66; denegat-au plata dărilor și a sângelui cătră țeară și Tron? — întrebăm: ce au scârșit, ca din partea guvernului maghiar să fie tratate cu atâta brutalitate și infamie să fie dusă până la profanarea altarelor d-zeești?!

Nimic din toate acestea, ci naționalitățile prea răbdă și le lipsște îndrăzneala, care dacă la Unguri trece în temeritate, apoi la noi adese degenează în — lașitate.

Ceea-ce au făcut la 3/15 Main agenții guvernului, a fost de sigur o mișelie: să introducă spionajul în biserică.

Dar' ceea-ce au răbdat noi, ce a fost?

Nu noi vom propovedui anarhie și ne-supunere la legi, ori să ne facem de ris biserică, provocând scandal într'nsa! Cu politeță însă și dacă era necesar, poruncitor, trebuia să spunem uneltelor guvernului să plece din biserică, pentru-că credincioșii sunt revoltați. Ear' dacă nu ar fi voit să plece, luați frumos de guler, ear' prelații nostri toiașul să-l iee toți și la Imperatul-Rege să plece, să-l aducă la cunoștință, că guvernul nu este numai îndrăzneț, dar' e nebun, încât fără nici un motiv caută să provoace pe credincioși chiar în biserică și să deie statului aspectul unui stat curat asiatic.

Lăsând să treacă și această infamie fără a o vesteji cum trebuie, ci crezând să ne vârsăm tot amarul numai prin telegramele adresate unor binevoitori îndepărtați ai noștri, credem că — nu e destul.

Ne găsim în fața unor guvernânți, cari dacă au împins nerușinarea până la acest grad de îndrăzneală, este numai pentru-că în noi nu ved' nici un fel de îndrăzneală.

Lăsându-ne să ne calce tot astfel, fără a zice o vorbă măcar, fără a protesta cu bărbăție, mâne deja ei o să mcargă și mai departe cu îndrăzneala: o să trimită regulat asistență polițienească în bisericile noastre și o să ne oprească de a mai ieși chiar cu crucea pe la holde ori vile noastre!

Indrăzneală, sălășluște-te și între Români, că altfel perim cu zile!

OGLINDA

VIEȚII PUBLICE MAGHIARE.

„Vieța noastră publică (maghiară) e plină, în oficii, în comitate, în dietă, cu astfel de oameni (ca scâpăatul Festetich fostul ministru). Toți aceștia ajută a duce la sapă de lemn Ungaria... „Bud. Hirl.“

(Urmare.)

În 8 Maiu aceeași toaie să plânge contra concurenței necinstite ce neguțătorii din «capitală» și-o fac ei între ei și față de alții din afară. Un fabricant de postavuri din Brünn, a făcut arătare criminală la tribunalul din Pesta contra unui neguștor «patriot» maghiar, care falsifică mustrele celui din Brünn și le dă ca ale sale, ca fabricate de el la Pesta!

În aceleași zile s'a început, după repețite plângeri și stăruințe venite din public, cercetare contra Directorului «Casei de ajutorare a bolnavilor» din cercul V. al Pestei, asupra căruia s'au făcut mai multe arătări că a manipulat în chip fraudulos cu banii Cassei.

În 13 Maiu, aceeași toaie spune, că «Nepbank-ul (banca populară) din Pesta, ținându-și în 8 Maiu adunarea sa generală, s'a dovedit, că conducătorii ei Bányai Ernő și Maklary Gyula, au purtat de ani de zile cele mai mincinoase cărți despre starea băncii, falsificându-i în chip scandalos toate cărțile, lucruri ce eșid la iveală și cercetându-se, au dat de o pagubă de aproape 200.000 fl. din averea acționarilor băncii! Și scriu acum foile ungurești despre «Murdăria dela Nepbank», de răsună țara! Etc. etc.

Astea din o singură foaie, și numai despre câte i-s'au scris ei în timp de vre-o 10—12 zile. Apoi câte au aflat celelalte foi? D'apoi câte nu să află? D'apoi câte să știu dar' nu să spun?

Cine nu știe, de pildă, ce va să zică la noi a ajunge în slujbe? Să te duci, de vrei să fii numai un notar sătesc, cu 500 fl. cel puțin la fisolgăbirul, că de nu, nu te ungi cu domnia! Și așa mai departe.

Ce dovădesc toate acestea? Că într'adevăr vicața noastră publică în Ungaria, mișună de oameni fără conștiință, fără suflet, fără D-zeu, că gem cancelariile de acești scâpătați, dar' gume mai ales obșteea cea mare, sub volnicia și tirania lor isvorită din lipsa de morală!

Acest soi de vampiri să trimit apoi ca «domni» printre nemaghiari. Aci fac cele mai necinstite lucruri.

Temându-se de urmările legii, acești păcătoși să pregătesc apoi de cu vreme contra pedepsei, prin aceea, că fac cele mai grosolane ticăloșii față de nemaghiari, ceea-ce li să socoate ca «patriotism» și pentru un picur de astfel de «patriotism» li-se iartă o mare de țărădelegi, și sunt lăsați și mai departe în șea, căci «interesele ideii statului național» cei ca ei să mai fie lăsați ca buni «patrioți» la locul lor!

Ear' en și D-Ta și cel de-al treilea ce ași fi slujbaș cinstit și con-tiențios, nu-s primit, ci-s prigonit vicața întreagă pentru-că sunt om cu caracter, ce nu mē lapdă de legea în care m'or pus părinții mei!

Ear' așa fiind se te mai miri că acest soi de «patrioți» își calcă pe întrecute în picioare drepturile, că te lovesc care de care în chip mai blăstemat? Doar' au lipsă de «merite» ca să li-se ierte cele multe crime și mai ordinare!

Decât că viitorul unei societăți, unei formațiuni oare-cari, zi-i societate, zi-i confesiune, zi-i stat, — ce pe astfel de stilpi putezi în răunchii lor, se razimă, slab estel! Acesta merge, negresit, într'un viitor mai apropiat ori mai îndepărtat, spre o rușinoasă prăbușire și descompunere!

Așa să le ajute D-zeul!

(Va urma! Va urma!...)

Răsboiul

între Spania și Statele-Unite

În Spania, în zilele când veștile rele despre înfrângerea armatei lor de cătră Americani veniau într'una, guvernul s'a retras dela cârma țerii, mai ales că și în lăuntru se iscase dese tulburări ca semne de nemulțumire față de el. Toți ministrii și-au părăsit oficile. Singur întâiu ministru, Sagasta, n'a putut să se despartă de scaunul seu, căci nu 'i-s'a primit depărtarea, ci Regina-Regentă 'l-a însărcinat să formeze nou ministru.

L-a format. Și-a ales oameni tot din partidul liberal, care e cel mai tare și din care și el face parte.

Când, zilele acestea, noul guvern a venit în fața dietei, deputatul Romero Robledo 'i-a pus întrebarea, că oare noul cabinet este el urmarea celui anterior? Sagasta a dat răspunsul patriotic, că în timpuri obicinuite guvernul ar fi numai al partidului liberal, din sinul căruia e scos, dar' în împrejurările de acum trebuie socotit de curat spaniul.

Această declarație a plăcut mult tuturor deputaților. Capii partidelor conservatoare și republicanc, cari altă-dată erau contra lui, au declarat, că în vederea împregiurării, vor sprigini și ei guvernul. Camera apoi a hotărât cu unanimitate, se salute flota spaniolă, care a intrat în portul Sant-Iago!

Se pare că o luptă hotărtoare se va da în curând la malurile Cubei. Spaniolii cred, că flota lor dela Sant-Iago este bine întărită, intrarea portului fiind strîmtă și apărată cu baterii și torpiloare submarine. Americanii vor să încungiere portul, ear' admiralul Cervera se va silă a zădărnici acest plan și astfel va veni poate treaba la ciocniri și lupte grele.

Totodată Americanii au întărit flota de blocare (inchidere) dela Havanna.

NOUȚĂȚI

Pentru Andreiu Șaguna, marele Arhiepiscop al Românilor gr-or. dela noi, să vor arangia în 26, 27 și 28 Iunie n., în Sibiu, mari sărbări bisericesti, ca pioasă aducere aminte de densus, împlinindu-se 25 de ani dela moartea lui. Arangiarea sărbărilor s'a hotărât de Congres și Sinod. Să va publica un program anume. În toate bisericile din Metropolie vor fi parastasuri și rugăciuni pentru odichna sufletului lui.

M. S. Regina României a plecat la Neuwied, însoțită de doamnele de onoare Olga Mavrogheni și Zoe Bengescu, și de dl colonel Priboianu, adjutant al M. S. Regelui. Regina va petrece la castelul Segenhaus, reședința Augustei Sale mame, și va lipsi din țară trei săptămâni, ear' la întoarcere va descălica de-adreptul la castelul Peleş în Sinaia.

Tifus de foame. În mai multe țeri a izbucnit printre locuitorii cei mai săraci boala groaznică a tifusului pricinuit de foame. Între altele și în Rusia. Despre Rusia se spune că acolo s'ar fi lăptit grozav, dar' o telegramă din 21 Maiu ce o aflăm în ziarele din București, spune că știrile au fost mărite și că a început deja să se trimită ajutoare în părțile unde recolta a fost proastă.

Tifusul s'a constatat în șapte sate din ținutul lui Woronesk și în orașul Swatojknest, în ținutul Satawopol. S'au luat măsurile de lipsă.

Moartea crucerului (crișariului). Încă puțin timp și crucerul să va duce pe urmele «potoroancei» și ale librei. Ministrul de finance face cunoscut prin un circular, că crucerul, în valută austriacă, numai până la 30 Iunie st. n. să va mai primi la plăți ca ban bun. Dela această zi începând se va primi ca ban bun numai la cassele și oficile de stat, dar' și la acestea numai până la 31 Decembrie 1898, ear' dela această zi încolo nu va mai fi primit nici în plată, nici spre schimbare cu bani noi (filieri).

Nu mai umbra spinului, pe urma păgânului!... Să știe că Turcii au început să deșerteze de soldați Tesalia, ocupată dela Greci în războiul din urmă. Au împărțit-o în trei părți, trei fâșii, cari să le părăsască pe rând. Fâșia a doua este deja cu desăvârșire goală de Turci. Se vestește însă, că ținuturile ocupate de Turci sunt grozav de pustite, așa, că ei lasă în urma lor numai ruine și tristeță!

Petrecere în Făget. Societatea de lectură a inteligenței române din Făget și giur, arangiază o Petrecere de vară Luni (a doua zi de Rusalii) 6 Iunie st. n. a. c. în dumbrava Făgetului, «Dealul-Popii» (drumul Capolnaș). Venitul este destinat pentru augmentarea bibliotecii.

Cununie. Dl Ioan Cotruș și d-șoara Valeria Teacoi își sărbătoiesc cununia la 6 Iunie n. (a doua zi de Rusalii) în biserică gr-or. din Dencul-mare.

— Dl Lazar Gabor din Băița și d-șoara Elena Costea din Vaca își sărbătoiesc cununia în biserică greco-orientală din Vaca, la 25 Maiu st. v. 1898.

Le dorim fericire!

Foc în Orăștie. În noaptea de 21 spre 22 Maiu n. la miezul nopții un foc puternic a trezit în spaimă pe locuitorii orașului nostru. Ardea casa dlui Kotz, în strada Mănăstirei. Cum peste zi fusese foarte cald, casa veche coperită cu praștilă, a ars atât de repede, că la sosirea pompierilor, peste vre-o 1/2 oră după izbucnire, nu a mai putut fi nimic scăpat! Într'o oară tot coperișul casei, și lucrătorea măsurului Heinrich Nemecsek, apoi grajdul și cotețul de porci și tot, a fost prefăcut în cenușă. În grajd au ars două bivole ale dlui Kotz, ear' în lucrătorea măsurului, toate febreștrile și ușile noue, gata numai să le dea ca mâncă-ză gata pentru hotelul din piața la «2 pistoale». Paguba si a dlui Kotz și a măsurului, e foarte mare.

Jidani isgoniți din Rusia. Foile polone din Galiția scriu, că în ținuturile locuite acolo de Poloni, guvernul rusesc a scos nouă porunci strajnice împotriva Ovreilor. Stăpânirea din Petersburg a trimis la toate antiștiile circular, în care le face răspunzătoare pentru îndeplinirea cumplită a poruncilor date încă de mai nainte, priu care Jidanii sunt opriți, să locuiască în sate și orașe mai mici! Familiile ovreiești, cari se străcuraseră puțin câte puțin tiptil și pe tăcute, în ciuda acestor orânduiri, în mai multe ținuturi, au primit ficcare îndosebi poruncă de a părăsi locurile aclela negreșit până la 20 Maiu!

Epaminonda Lucaciu, fiul dlui Dr. V. Lucaciu, sfârșindu-și studiile teologice în institutul «de propaganda fide» din Roma, a fost dăruit cu rangul de «Doctor de Roma», în teologie.

Mișcarea poporațiunii în Ungaria în luna lui Martie. După statistica oficială, în luna lui Martie numărul nașterilor în Ungaria a fost 56.949, al morții 45.935. Deci un spor de 11.014. În asemănare cu anul trecut acest spor e mult mai mic, anume nașteri au fost cu 3000 mai puține, ear morți cu 4000 mai multe ca în Martie anul trecut. Va să zică creșterea poporațiunii în țară a fost cu 7000 mai mică! Și mai slab se arată acest rezultat, dacă punem față în față întreg primul cuartel (3 luni) ale anului de față, cu aceleași luni ale anului trecut. Creșterea în Ian. — Martie a fost anul trecut de 47.000, pe când în acest an n'a ajuns nici la 38.000. Între comitate, al Făgărașului să arată mai napoiat. Peste tot, moartea a fost în Ardeal mai mare ca în Ungaria.

Orașe luate de vânturi! Ciclonul, vântul cel mai turbat ce se poate închipui, mergând tot în vârtej, a făcut pustiri uriașe pe insulele Sunda. Pe Timor (una dintre insulele Sunda), un înfricoșat viitor a nimicit săptămâna trecută și a măturat cu putere nespuse tot ce 'i-a stat în cale. A pus în total trei orașe și a făcut din insulă un cimiter, sub a cărui ruine zac peste 10.000 de suflete îngropate de vii!

Spargerea unei corăbii în Praga. În apropiere de cheiul Polachi din Praga s'a întâmplat în săptămâna trecută o mare nenorocire, căreia au căzut jertfă vre-o 15—20 de oameni. O corabie cu vapor aștepta în port urcarea în ea a publicului, spre a pleca mai departe. Într'aceea cazanul a plesnit cu atâta putere, încât trupul unui băiat a fost aruncat în aer până la al doilea etajiu al unei case din apropierea cheiului! La tunetul plesnirii s'a adunat la fața locului mare mulțime de public și șeful poliției, ear' militia scoasă spre a mântui ce e de mântuit căuta prin valurile Moldvei după trupurile nenorociților. Din valurile Moldvei soldații scoteau coaste, plămâni, mâni, picioare și alte părți din trupurile nenorociților. S'a dovedit până acum, că cinci inși și-au pierdut vicața, zece au primit răni grele, ear' alții au scăpat cu răni ușoare. Spre norocire, cazanul a explodat înainte de a se fi urcat toți călătorii pe corabie, cari cu sutele așteptau să capete loc. Dar' când s'a spart, se aflau pe ea numai 20—30 de inși, altfel nenorocirea avea urmări și mai îngrozitoare!

Examen. În 4 Iunie st. n. a. c. se va ținea examenul dela școala populară elementară gr-cat. română din Păucinești. Ștefan Țarina, inv.

Polițist nu glumă! O întâmplare și de laudă pentru polițist, dar' și de haz, a avut loc nu demult în Paris. O calță de barbier a fost prins de un polițist în clipa când voia să fure niște scumpeturi dela un aurar. Prinsul a urmat polițistului fără șovăire spre primărie. Când a ajuns însă pe podul Arcole, barbierul a sărit de pe pod în riul Seine. Polițistul nu 'și-a pierdut capul, ci a sărit după el! După o luptă înverșunată cu valurile, a reușit a prinde pe barbier. S'a încins apoi o nouă luptă între ei în apă, și era p'aci să se ineece amândoi, dacă nu-i scootea un pescar. Polițistul, ud ca o manșă de cânepă, și-a petrecut după asta prisoanul mai departe și triumfător, până la primărie!

Indrăzneală! Atragem luarea aminte a cetitorilor noștri asupra frumosului articlu «Indrăzneală!» ce-l publicăm reproduc din «Tribuna Poporului» și care în privința curagiului și a bărbăției noastre în timpul din urmă, lovește cuibul în cap, spune adevărul fără vâl! Ar putea să-l cetească mult și bine și acei cari după opreliștea dela Blaj, scoteau la iveală ca mare «virtute» a poporului nostru faptul că — a șezut acasă!.

Pentru părinți cu fete de școală.

Dela Academia-Română din București ni-se trimite spre publicare următoarea înștiințare:

Cu începerea viitorului an școlar 1898—99 se vor primi cincisprezece eleve în institutul de fete dela Măgurele (lângă București) fundat de Ioan Oteteleșan și înființat de Academia-Română, sub înaltul patronajiu al M. S. Regelui, cărora li-se vor da, potrivit pre-scriselor testamentului răposatului fondator, o creștere casnică și instrucțiunea cuvenită unci «bune mame de familie, fără pretențiuni sau lux».

Cursul va fi de 5 ani, în timpul cărora elevii vor avea *toată întreținerea în institut.*

Sunt primite în institut copile născute din părinți români săraci, pe deplin sănătoase, cari până la 5 August 1898 au implinit 11, dar încă nu 14 ani, au pregătirea ce se dă în școlile primare (normale) din România și au obținut la terminarea cursului primar cel puțin media 6 (calcul bun).

Două surori sau două vere primare nu pot fi primite în institut.

Părinții copilelor ce doresc a fi primite, ori reprezentanții legali ai acestora, au să trimită până la 5 August 1898, *cererile* însoțite de atestat de botez, de altoire, de paupertate și atestat școlar despre terminarea claselor primare. Le adresează: la *Academia-Română* (Calea-Victoriei nr. 135) *pentru comisiunea fundațiunii Otteteleșanu.* Comisia examinând actele și luând informațiunile ce va crede de cuviință, va dispune ca concurențele ce îndeplinesc cererile prescrise, să fie supuse la un examen de primire, prin care se va vedea gradul de pregătire în ceea-ce privește cetirea și scrierea, analiza etimologică și cea sintactică, cele patru operațiuni matematice, geografia și istoria țărilor române.

Concurențele cari nu sunt din România se primesc fără examen de primire, în virtutea atestatelor obținute în școlile similare din patria lor, și au să trimită la Academia-Română, tot până la 5 August, cererile însoțite și de un atestat medical.

Rezultatele examenului se vor supune, dimpreună cu toate actele, printr'un raport, Augustului protector al Academiei-Române, Maiestății Sale Regelui, căruia îi aparține a decide în privința primirii.

Examenul se va face în localul Academiei la 9 Septembrie 1898.

București, 5/17 Maiu 1898.

Concurs.

Conform §-lui 17 lit. b. din Statute, și a concludului Nr. 23 p. b. al adunării generale ținute în *Blaș* la 1895, pentru ocuparea postului de *Secretar I.* al *Asociațiunii* se publică concurs cu următoarele condiții:

1. Secretarul I, ale cărui agende sunt prevăzute în §. 28 al Statutelor, va trebui să aibă sau calificare academică sau să fie cunoscut ca bărbat de litere. 2. Nu poate ocupa și altă funcțiune împreună cu serviciu de birou. 3. Va beneficia: salariu anual 1200 fl. în rate lunare anticipative, cuartir liber sau rețut de cuartir de 300 fl. în 4 rate trilunare. 4. Postul se va ocupa cu 1 Ianuarie 1899 pe timp nedeterminat.

Reflecții au de a-și înainta documentele subsemnatului comitet până la 1 Iulie st. n. 1898. Din ședința comitetului central al „Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român”, ținută în Sibiu la 12 Maiu 1898.

Dr. Il. Pușcariu m. p.
vice-președ.

Dr. Beu m. p.
secr. II.

Notiță Literară.

Poesii din Heine, românește. Dl. St. O. Iosif, un bun traducător în versuri, pregătește un volumaș de poezii traduse din spiritualele și sentimentalele poezii ale lui Heine. Se va scoate în curând de sub tipar, la București.

Dăm azi la foiță o poezie din viitorul volum de traduceri a dlui Iosif. Din ea se poate vedea cam în ce fel, bun, vor fi traduse.

„Anuarul I. al „Societății pentru crearea unui Fond de teatru român” a apărut la Brașov, edat de comitetul Societății. Prefața scrisă de secretarul V. Goldis, spune că Anuarul apare în urma hotărârii luate în adunarea gen. dela Orăștie, ca să se scoată. Cuprinde istoricul pe scurt a Societății până la adunarea dela Brașov (1895), scris de președintele I. Vulcan, ear' cum cu adunarea dela Brașov se începe o *era nouă*, un *avânt* mai vedit, această adunare e luată deja în Anuar în chipul hotărârii dela Orăștie: să dă cuvântul președintelui, raportul comitetului, procesele verbale a ședințelor adunării și „voci de presă” (părerea „Gazetei” despre adunare și festivitățile date din privilegiul ei). Aceleași despre adunarea dela Făgăraș, (1896), apoi

despre cea dela Orăștie (1897), încheindu-se cu reproducerea entusiastului raport apărut în „Gazeta” din Brașov despre cele petrecute la Orăștie.

În urmă lista tuturor membrilor dela înființarea Societății până la adunarea dela Orăștie.

FEL DE FEL

Dă-mi și mie!

Un țigan mergând pe lângă calea ferată văzu trenul venind spre el.

Dacă îl văzu se așeză între șine și începă să facă semn cu mâna mașinistului ca să oprească trenul.

Acesta crezând că este cine știe ce pe linie, opri trenul.

Țiganul plin de bucurie se dădu alături cu mașina și zise:

— Ma rog, boiarule, dă-mi și mie un carbune să-mi aprind luleaua.

*

Ce e „căsătoria de interes”? Intrebarea aceasta a deslegat'o un scriitor de spirit în următorul chip:

— Căsătoria de interes, este aceea în care bărbatul și femeia nu se interesează deloc unul de altul.

*

— Știi că-i cam cutezător, ca dta, om de cincizeci de ani, să te însori c'o fată de optsprezece ani!

— Ce vrei? La vârsta mea, căsătoria cu ori-și-cine, e o sinucidere, și odată ce e vorbă să mă sinucid, mai bine măucid cu un pumnal nou-nouț, de cât cu un cuțit ruginit de bucătărie...

POSTA REDACȚIEI.

„*Liga Română*” din București nu ne mai vine de vre-o 2 luni. Intr'un timp o căpătam. Acum posta maghiară o reține ca și alte foi dela D-Voastră, fără a le trimite napoi și fără a le conșea cu observarea formelor legii.

„Zadarnic”... și celelalte: zadarnice.

D-lui *Al. C.* în *Abrud.* Cereți „Legea despre economia și poliția de câmp” la „Tipografia” din Sibiu, și scrieți că de nu o are în deposit, să o aducă din Pesta că este tipărită, deși într'o limbă pocită și cu o ortografie incurcată, cât abia o poți înțelege. Bine tradusă românește a apărut în „Foaia Poporului” de prin 1895.

D-lui „*Deladeu*”. Regretăm, dar precum însuși recunoști că e o încercare mai ușoară, pentru-ee o numești „meditație”, — este într'adevăr prea ușoară. Cetește mai mult și anume scriitori buni și poate să înveți cu timpul a scrie.

Pentru redacție responsabil: Petru P. Barițiu.

Nr. 48—1898

Publicare de licitațiune

Mercuri în 8 Iunie 1898 la 9 ore antemeridiane se va ținea în cancelaria subscriului comitet (strada Poplăcii, Quergasse Nr. 36) licitațiune minuendă pentru repararea și adaptarea școalei din **Cârjiți**, comitatul Hunedoarei, în apropiere de Deva.

Aceasta se aduce la cunoștință publică cu adausul, că fiecare licitant e obligat a depune un vadiu de 5% în bani gata sau în hârtii garantate de stat dela suma de exclamare de 3142 fl. v. a.

Oferte în scris provăzute cu vadiu se primesc până la începerea licitațiunii.

Planul, preliminarul de spese și condițiunile de clădire se pot vedea în amintita cancelarie în orele oficioase.

Sibiu, în 25 Maiu 1898.

(343) 1—1

Comitetul administrativ de fondul școlar a fostilor grănițeri din regimentul rom. I.

Casă de vânzare.

Casa din Strada Beriului Nr. 18 este de vânzare!

Informațiuni la proprietara d-na **Kados János.**

(341) 2—2

Un învățăcel

de prăvălie!

În prăvălia de manufactură a subscriului se primește numai decât **un învățăcel**, care se cunoască limbile streine. Vor fi preferiți cei-ce vor avea cel puțin două clase gimnasiale.

(336) 4—

Ion Lazareiu
comerciant în Orăștie.

Moartea cloțanilor

(Felix Immisch, Delitzsch)

este materia cea mai bună pentru a otrăvi repede și sigur cloțani și șoareci.

Nu e vătămător oamenilor și animalelor de casă. Se capătă în pachete cu câte 30 cr. la farmacia: **N. Vlad** din **Orăștie.**

(331) 4—5

„ARDELEANA”

INSTITUT DE CREDIT ȘI ECONOMII, SOCIETATE PE ACȚII ÎN ORĂȘTIE.

Fonduri proprii: fl. 350.000. Depuneri: fl. 700.000

Circulație anuală: fl. 3.000.000.

(293) 11—

Institutul face următoarele operațiuni, la cari recomandă serviciile sale:

1) acordă împrumuturi cu interese de 8%;	4) cumpără și vinde marfuri și produse;
2) primește depuneri, dela particulari cu 5 și cu 5 ¹ / ₂ , ear' dela corporațiuni culturale cu 6%;	5) arândeaza și exarândeaza realități;
3) cumpără și vinde realități;	6) cumpără și vinde efecte publice;
	7) mijlocește operațiuni, specificate sub 3. 4. 5.

Ori-ce afacere se poate rezolva și informări se pot lua verbal în biuroul institutului, ear' în scris prin corespondență.

Orăștie, 1898.

Direcțiunea.

Baie de aburi, basen și vane în Orăștie.

= Strada Ferăriei 8. =

Proprietatea d-lui S. Birthler.

Încălzire centrală! Cea mai mare eleganță și oomoditate!
Cea mai mare ourățenie! Arangiamet pentru toate trebuințele!

Prețuri ieftine!

În baie se întrebuințează numai apă de riu strecurată!

Toate conductele (aparatele), pentru a fi asigurate contra ruginii, *sânt făcute din aramă roșie!* Fiecare vană e provăzută și cu un **douohel!**

PREȚURILE BĂILOR:

Abonament pentru 12 băi de abur . 5 fl. || 0 baie singuratică de abur . . . 50 cr.
Abonament pentru 12 băi de vană . 4 fl. || 0 baie singuratică de vană . . . 40 cr.

Ordinea de soăldat, în baia de aburi:

LUNI: —	VINERI: după prânz pentru dame.
MARȚI: după prânz pentru dame.	SĂMBĂTĂ: „ „ Doinni.
MERCURI: „ „ Domni.	DUMINECĂ a. m.: —
JOI: —	

Baia de vane stă la dispoziție atât pentru domni cât și pentru dame, tot numai în aceleași zile și în același timp, în care baia de aburi (după cum se arată mai sus).

Bilete și cărți de abonament se pot căpăta în *insuși localul băii* (Strada Ferăriei 8.), în prăvălia domnului **F. F. Widmann** și în cofetăria dlui **J. Eisenburger.**

Onoratul public este respectuos rugat prin aceasta, a onora baia mea prin întrebuințare număroasă.

Cu toată stima:

(263) 15—26

S. BIRTHLER.